

ΘΕΜΑ : Κύρωση της Συνθήκης του Άμστερνταμ από τη Βουλή

1. Στη Σύνοδο Κορυφής του Κάρντιφ συμφωνήθηκε η επίτευξη των κυρωτικών διαδικασιών, προκειμένου η Συνθήκη του Άμστερνταμ να τεθεί σε ισχύ τις αρχές του 1999 (εκτιμάται τον Φεβρουάριο).

2. Δεδομένου ότι οι διαδικασίες επικύρωσης φαίνεται ότι θα ολοκληρωθούν σ' όλα τα κράτη μέλη το Νοέμβριο ή τον Δεκέμβριο του 1998, η Ελλάδα πρέπει να προγραμματίσει τη σχετική διαδικασία, ώστε να είναι από τις δύο - τρεις τελευταίες χώρες που θα επικυρώσουν την Συνθήκη, να μην παραμείνει όμως τελευταία και επωμισθεί τυχόν καθυστέρηση της θέσης της σε ισχύ.

3. Η εικόνα ως προς επικύρωση της Συνθήκης διαμορφώνεται ως εξής: Η Γερμανία, η Σουηδία και η Μ. Βρετανία κατέθεσαν ήδη τα έγγραφα επικύρωσης, ενώ η Συνθήκη έχει επίσης κυρωθεί από την Ιρλανδία και τη Δανία κατόπιν δημοψηφίσματος και από την Ιταλία και τη Φινλανδία από τις Εθνικές τους Αντιπροσωπείες. Έως σήμερα, δηλαδή, επτά κράτη είτε έχουν ήδη επικυρώσει τη Συνθήκη είτε η επικύρωσή της πρόκειται να γίνει τις επόμενες εβδομάδες.

4. Αποτιμώντας τις έως τώρα ολοκληρωμένες ή προχωρημένες διαδικασίες κύρωσης, διαπιστώνεται ότι δεν παρουσιάστηκαν πουθενά αξίες λόγου θεσμικές ή πολιτικές επιπλοκές. Συγκεκριμένα:

α. Σε κανένα από τα παραπάνω κράτη δεν χρειάστηκε συνταγματική αναθεώρηση - όπως είχε συμβεί σε ορισμένα με την Συνθήκη του Μάαστριχτ - ούτε τέθηκε θέμα συνταγματικότητας των διατάξεων της νέας Συνθήκης.

β. Η διαδικασία κύρωσης δεν προκάλεσε, από πολιτική άποψη, πουθενά ιδιαίτερα έντονη αντιπαράθεση.

5. Η Συνθήκη θα κυρωθεί εντός του καλοκαιριού από τη Αυστρία, ενώ το φθινόπωρο προβλέπεται κύρωσή της και στις υπόλοιπες χώρες. Ειδικότερα, στην Πορτογαλία ύστερα από δημοψήφισμα, που έχει προγραμματισθεί για τον Οκτώβριο, στο δε Βέλγιο, Ολλανδία, Λουξεμβούργο, Ισπανία και Γαλλία από τις αντίστοιχες Εθνικές Αντιπροσωπείες.

6. Η κύρωση της Συνθήκης και στα κράτη αυτά αναμένεται να είναι απρόσκοπτη. Εξαιρέση αποτελεί η Γαλλία, στην οποία ανέκυψε μετά από απόφαση του Συνταγματικού Συμβουλίου θέμα συνταγματικότητας των διατάξεων της Συνθήκης σχετικά με το άσυλο και τη μετανάστευση. Η Συνθήκη θα κυρωθεί έτσι μετά από συνταγματική αναθεώρηση με συνέπεια την καθυστέρηση της διαδικασίας.

7. Για την κύρωση της Συνθήκης του Άμστερνταμ από την Ελλάδα απαιτείται η ψήφιση κυρωτικού νόμου κατά το άρθρο 28 Συντ., όπως είχε συμβεί προηγουμένως με τη Συνθήκη των Αθηνών (1979), την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (1986) και τη Συνθήκη του Μάαστριχτ (1991).

8. Κατά την συζήτηση στη Βουλή, η οποία θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για την επιβεβαίωση του ευρωπαϊκού προσανατολισμού της χώρας και της συμμετοχής της ως ισότιμου μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα ήταν δυνατόν να επισημανθούν τα ακόλουθα θέματα :

α. Οι νέες αρμοδιότητες που μεταφέρονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οι υπόλοιπες ρυθμίσεις της Συνθήκης δεν αφήνουν περιθώρια για την αμφισβήτηση της συνταγματικότητάς τους. Αλλά και γενικότερα, η μεταφορά κυριαρχικών δικαιωμάτων παρουσιάζεται πολύ περιορισμένη σε σχέση με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και καλύπτεται βέβαια από το άρθρο 28 Συντ.

β. Αξίζει να σημειωθεί ότι το περιεχόμενο της Συνθήκης του Άμστερνταμ δεν σχετίζεται με την πορεία προς την ΟΝΕ, η οποία είχε ήδη δρομολογηθεί με την Συνθήκη του Μάαστριχτ που προέβλεπε εξαντλητικά τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία εισόδου των κρατών - μελών στην ΟΝΕ.

9. Σε θεσμικό επίπεδο πρέπει να εκπονηθεί έγκαιρα, με πρωτοβουλία του Υπουργείου των Εξωτερικών, χρονοδιάγραμμα για τη συζήτηση και την ψήφιση του κυρωτικού νομοσχεδίου, ώστε η όλη διαδικασία - συμπεριλαμβανομένης της δημοσίευσης του νόμου και της κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης - να ολοκληρωθεί εντός του Νοεμβρίου. Κατά την εφαρμογή του χρονοδιαγράμματος πρέπει να συνεκτιμηθεί η εξέλιξη της κυρωτικής διαδικασίας στις άλλες χώρες της Ένωσης, ώστε η Ελλάδα - χωρίς να είναι η τελευταία χώρα - να συγκαταλέγεται στις δύο - τρεις τελευταίες (βλ. παραπάνω 2).

10. Σε πολιτικό επίπεδο είναι επιβεβλημένη η επεξεργασία έγκαιρα μίας συνεκτικής και αποδοτικής επικοινωνιακής πολιτικής για την προβολή των θετικών παραμέτρων της Συνθήκης και την αποδυνάμωση της κριτικής που αναμένεται εύλογα

να εκδηλωθεί από μικρά ιδίως κόμματα της αριστεράς αλλά και διάφορες θιγόμενες κοινωνικές ομάδες.

Dis.K/Di/KirosiAmsterdam.doc/17.6.98/p.1-2/md,rp (Κ6)

Αθήνα, 22 Ιουνίου 1998